

Besluitenlijst Bestuurscommissie veiligheid

Datum : 16 juni 2021
Locatie : Raadszaal gemeente Heerenveen

Aanwezig:

S Buma (voorzitter VRF)

L.P. Stoel (Ameland)

F. Veenstra (de Fryske Marren)

I. Sjerps (Harlingen) – via Teams

T.J. van der Zwan (Heerenveen)

J.G. Kramer (Noardeast-Fryslân)

E. van Selm (Opsterland)

J. Rijpstra (Smallingerland)

H. Oosterman (Ooststellingwerf)

L.J. Gebben (Tytsjerksteradiel)

M. Schrier (Vlieland)

M.C.M. Waanders (Waadhoeke)

N.A. van de Nadort (Weststellingwerf)

J. de Schepper (Politie Eenheid Noord-Nederland)

P.H.S. van Rest (Officier van Justitie)

D.P. de Vries (Provincie Fryslân)

L.M.B.C. Kroon (Dijkgraaf Wetterskip Fryslân)

W.K. Kleinhuis (alg. directeur/ commandant Brandweer)

M. de Graaf (directeur Publieke Gezondheid)

E. Knoll (directeur bedrijfsvoering) (digitaal via Teams)

A. de Vries (secretaris)

Afwezig:

N.I. Agricola (Dantumadiel)

C. van de Pol (Terschelling)

O. brouwer (Achtarspelen)

W. van Gent (Schiermonnikoog)

J.A. de Vries (Súdwest-Fryslân)

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 14.30 uur en heet mw Sjerps welkom (nieuwe burgemeester Harlingen), dhr Knoll (nieuwe directeur bedrijfsvoering VRF). Daarnaast meldt de voorzitter dat dit de laatste Bestuurscommissie Veiligheid is van dhr Oosterman.

➤ *De agenda wordt vastgesteld.*

2. Besluitenlijst 11 februari 2021

➤ *De bestuurscommissie stelt de besluitenlijst ongewijzigd vast.*

3. Mededelingen en ingekomen stukken

a) Zelfevaluatie COVID-19 voor Inspectie J&V

Hiermee voldoet de VRF aan het verzoek van de Inspectie J&V om een evaluatie uit te voeren over de aanpak COVID-19 met zoveel mogelijk elementen van de systeemtest. Geeft een mooi overzicht van de inspanning die door iedereen is gepleegd tot de inwerkingtreding TWM (dec 2020).

b) Evaluatie Dekkingsplan Brandweer

Dhr Kleinhuis meldt dat het de afgelopen weken druk is geweest voor de brandweer en andere hulpdiensten. Er zijn een aantal grote branden geweest in Friesland. En daarmee is aangetoond dat het dekkingsplan werkt. De posten kunnen met elkaar veel slagkracht leveren.

Dhr Kleinhuis meldt dat de afgesproken evaluatie van het Dekkingsplan is gestart. De uitkomsten worden in het najaar verwacht en gepresenteerd aan het bestuur.

c) Stand van zaken taakdifferentiatie Brandweer

De denktank heeft decharge aangevraagd aan het Veiligheidsberaad omdat de opdracht is afgerond. Maar er is veel gesteggel, mede na het Commissiedebat d.d. 27 mei. De 25 regio's staan daardoor in de wachtstand. Bouwsteen 1 gaat verder (kazernering en consignatie) daar is in volle breedte wel steun voor.

Dhr Rijpstra en mw van Selm geven aan dat het onderwerp speelt in de raad.

d) Onderzoek beleving repressief brandweerpersoneel 2021

Op verzoek van het Veiligheidsberaad wordt iedere 4 jaar het welbevinden van de vrijwilligers onderzocht. Eind dit jaar verwacht dhr Kleinhuis de uitslag (landelijk en regionaal).

e) **Ontwikkelingen ongevallenverzekering**

Als regio wordt het steeds lastiger om brandweervrijwilligers te verzekeren. Daarom willen de regio's met elkaar eigen risicodrager worden en hiervoor een waarborgfonds oprichten. Daarvoor moet waarschijnlijk een stichting worden opgericht en besluitvorming hiervoor moet langs alle gemeenten. Dhr Kleinhuis kondigt dit nu aan en verwacht dit najaar een uitgebreide toelichting te kunnen geven.

f) **Overdracht Meldkamer Noord-Nederland**

Vorige bestuurscommissie heeft dhr Kleinhuis medegedeeld dat de overdracht van de Meldkamer Noord-Nederland had opgelopen. Inmiddels kan gemeld worden dat de overdracht naar de politieorganisatie heeft plaatsgevonden en is afgerond.

4. Zienswijzen op veiligheid jaarstukken en begroting

De periode voor zienswijze is afgelopen. Vijftien van de achttien gemeenten is voornemens geen zienswijze in te dienen. Wel geven drie gemeenten een algemene opmerking mee. De algemene strekking van deze opmerkingen is om goed op de begroting te blijven letten.

Dhr van de Nadort geeft aan dat de gemeente Weststellingwerf geen zienswijze heeft ingediend. Wel is aangegeven dat als er weer structurele meevallers zijn, men dit dan graag terug wil naar de gemeenten.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid adviseert het dagelijks bestuur om de begroting 2022, eerste begrotingswijziging 2021 en jaarrekening 2020, wat betreft het programma Veiligheid, ongewijzigd voor te leggen aan het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.*

5. Eerste bestuursrapportage 2021 – onderdeel veiligheid

Middels de bestuursrapportage wordt het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de stand van zaken van de afgesproken resultaten in de begroting. Dhr Kleinhuis geeft aan dat de coronacrisis en de effecten daarvan op de Veiligheidsregio een grote rol spelen in deze bestuursrapportage. De onvoorspelbaarheid en onzekerheid over het verloop maken dat het afgeven van een resultaat op dit moment erg lastig is.

Mw Waanders geeft een korte toelichting namens de Audit Commissie. Er is begrip voor het feit dat de prognose nog niet gegeven kan worden. Er is afgesproken dat na de zomer meer duidelijkheid zal komen over de financiële positie. Dhr Kleinhuis vult aan dat door alle onzekerheid de prognose nog niet wordt afgegeven, maar dat er wel sprake is van zwarte cijfers. Een disclaimer blijft of alle vergoedingen landelijk worden gehonoreerd.

Dhr Feenstra reageert - als oud bestuurslid van de BONN - op de passage over een audit en kwaliteit. Dhr Kleinhuis geeft aan dat de BONN omzet gedreven werkt, er zijn door de coronacrisis geen opleiding maar wel kosten. De BONN kan daarvoor gebruik maken van regelingen. Maar de BONN wordt ook kwalitatief ge-audit en zijn daar niet doorheen gekomen. Er loopt momenteel een herkansing en dhr Kleinhuis geeft aan vertrouwen te hebben in een positieve uitkomst.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid adviseert het dagelijks bestuur de inhoudelijke verantwoording van het programma Brandweer en het programma Crisisbeheersing conform bijgevoegd concept op te nemen in de eerste bestuursrapportage van 2021.*

6. Benoemen lid agendacommissie veiligheid met portefeuille Brandweer

Dhr. Sluiter is per mei jl. gestopt als burgemeester van Harlingen. En daarmee is zijn plek als lid van de agendacommissie Veiligheid met de portefeuille Brandweer vacant. Dhr Brouwer is bereid gevonden om invulling te geven aan deze vacature.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid benoemt Dhr. O. Brouwer (Achtkarspelen) als lid van de agendacommissie Veiligheid met de portefeuille Brandweer.*

7. Eindadvies brandweer in beweging

Aan de hand van een presentatie informeert dhr Kleinhuis de bestuurscommissie over de ontwikkeling en het eindadvies brandweer in beweging. Een aantal highlights uit de presentatie zijn:

- Terug naar twee gebieden: noord en zuid
- Er komt een functionele afdeling risicobeheersing en planvorming.
- Er komt een adjunct commandant: Marinus van der Velde wordt door dhr Kleinhuis voorgesteld aan de commissie.
- Er komen mogelijk nieuwe afdelingshoofden en daarom een nieuw contactpersoon voor gemeenten.
- Er komen mogelijk nieuwe clusterhoofden.
- Iedereen is betrokken geweest in de organisatie en dat heeft geleid tot veel draagvlak.

Mw Waanders geeft haar complimenten. En ook de voorzitter spreekt zijn complimenten uit.

8. Handreiking generieke maatregelen bluswatervoorzieningen

In de bestuurscommissie van juni 2019 is het rapport het rapport Fjoer en Wetter vastgesteld. In het rapport zijn drie sporen uitgewerkt om de bluswatervoorziening te optimaliseren en restrisico's terug te dringen. Inmiddels zijn we twee jaar verder en is het tijd de bestuurscommissie mee te nemen in de voortgang van deze drie sporen. Als onderdeel van het ligt de "handreiking generieke maatregelen" ter vaststelling voor. Door het vaststellen van de handreiking kan bluswatervoorziening de gewenste positie krijgen in de gemeentelijke werkprocessen.

Mw Kroon meldt dat het Wetterskip geen formele verplichting heeft in de bluswatervoorziening. Echter indien er concrete verzoeken zijn van gemeenten dan zal het Wetterskip daar medewerking aan verlenen.

Mw Waanders spreekt van een mooi en veelzijdig stuk. En geeft de suggestie mee om de planregels in gezamenlijkheid te organiseren. Dhr Kleinhuis geeft aan dat de Ambtenaren OOV hier een schakelpunt in vormen. Het stuk is ook gepresenteerd aan de gemeentesecretarissen met de oproep het proces in de gemeente te stimuleren.

Mw van Selm vraagt hoe bluswatervoorziening en natuurbrandbestrijding in elkaar grijpen. Dhr Kleinhuis geeft aan dat het twee onderwerpen zijn die op zichzelf staan. Voor natuurgebieden zijn en worden separate afspraken gemaakt (de RIN). Dat heeft stilgelegen door de coronacrisis maar wordt nu weer opgepakt. Mw van Selm vult het belang voor afstemming met de buurregio's aan. Dit is goed op elkaar afgestemd volgens dhr Kleinhuis.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid stelt de handreiking aan Gemeenten voor "generieke maatregelen bluswatervoorzieningen" vast.*

9. Dienstverleningsconcept risicobeheersing brandweer Fryslân (omgevingswet)

Met de komst van de omgevingswet wordt een heel stelsel opnieuw ingericht. Dit is van invloed op de werkzaamheden van de afdeling Risicobeheersing van de Brandweer. Dhr Kleinhuis geeft aan dat er veel overleg is met alle gemeenten over hoe dit aan te pakken. Gemeenten hebben verzocht samen op pad te gaan om te ontdekken wat nodig is en wat niet. Er is namelijk nog veel onzekerheid over de komende jaren. Er wordt voorgesteld om twee jaar de tijd te nemen. Dhr Kleinhuis meldt dat de Brandweer bij de pluspakketten €100.000 te kort heeft. Er wordt daarom voorgesteld om voor drie jaar een reservering te doen uit de exploitatieoverschotten. De definitieve financiering wordt meegenomen in voorstel voor volgend jaar.

Dhr Gebben begrijpt dat er basis- en plustaken zijn, maar het is onduidelijk hoe we zaken (overhead) toerekenen. Daar lijkt een vorm van ongelijkheid in te zitten. Aan de ene kant is het goed dat we gezamenlijk onderweg gaan. Dhr Gebben wil voorkomen dat gemeenten die basistaken afnemen moeten betalen voor de overhead van gemeenten met plustaken. Dhr Rijpstra is het hier mee eens. Dhr Kleinhuis geeft aan dat dit helder moet zijn in de nieuwe situatie. Dan moeten de gemeenten die plustaken afnemen ook betalen voor de overhead.

- *De bestuurscommissie veiligheid stelt het dienstverleningsconcept 'Omgevingswet - Risicobeheersing voor een veilige leefomgeving' en de voorgestelde financiering vast.*

10. Rampbestrijdingsplan Vliegbasis Leeuwarden

Dhr Rijpstra (portefeuillehouder) geeft aan dat het rampbestrijdingsplan Vliegbasis Leeuwarden momenteel ter inzage ligt bij de betrokken gemeenten. De bestuurscommissie heeft de stukken ter informatie ontvangen. Vaststelling vindt plaats door het Algemeen Bestuur op 8 juli 2021.

11. Visiedocument spontane burgerinitiatieven

Dhr Rijpstra geeft aan dat de bestuurscommissie wordt geïnformeerd over de visie op spontane burgerinitiatieven. En roept daarbij op om ook aandacht te hebben voor de preventieve kant van crisisbeheersing. Hoe kan je burgers laten inzien dat zij zelf ook kunnen bijdragen aan hun veiligheid, bijvoorbeeld in onderwijs?

Presentatie door Martin Kool – programmaleider netwerksamenleving bij de afdeling Crisisbeheersing van de VRF.

Mw van Selm vindt het een mooi stuk. En deelt een eigen ervaring, over burgerinitiatief dat vaak op gang komt omdat mensen kritiek hebben op het uitblijven van acties van anderen (overheid of burgers). Of omdat ze willen bijdragen. Om op te kunnen treden als één overheid is het aan te bevelen om een moment van bezinning in te bouwen. Dan kan je het initiatief als overheid beter omarmen. Dhr Stoel refereert aan de ervaring met de containercalamiteit en de rol van Rijkswaterstaat. Dhr Stoel roept op om Rijkswaterstaat goed aan te haken. Daarnaast geeft dhr Stoel aan dat de handreiking een mooie beweging is om vrijwilligers een rol te geven in de crisisorganisatie. Echter dit kan heel massaal gebeuren (ervaring Waddeneilanden) en hoe zet je communicatie dan in?

Mw Kroon vraagt zich af wie er uiteindelijk verantwoordelijk is voor de vrijwilligers. Er wordt kort gesproken over vrijwilligers die een aanspreekpunt / coördinator hebben en vrijwilligers die niet gecoördineerd worden. En dat laatste geval is contact maken veel ingewikkelder.

Dhr Gebben vult dit aan (op basis van ervaring brand Burgum), coördineren betekent niet dat je verantwoordelijk bent. Hoe je coördineert en wat doet en wat je laat en daar goed over communiceert is heel erg belangrijk. Dhr Kool beaamt dit. En dat moet elke keer concreet worden gemaakt.

Dhr Kool bedankt voor de aanvullingen. En reageert nog inhoudelijk op de rol van Rijkswaterstaat. Er is een zeer nauwe samenwerking met Rijkswaterstaat.

Ook de goede communicatie is een herkenbaar punt, maar dit moet nog uitgewerkt worden.

- *De Bestuurscommissie Veiligheid stemt in met het visiedocument spontane burgerinitiatieven en benoemde uitgangspunten.*

12. Rondvraag en sluiting

Dhr Gebben: zoals bekend recentelijk geconfronteerd met de brand in Noardburgum. Kleine deeltjes van 1600 zonnepanelen zijn door de hitte kilometers ver neergekomen. Samen met LTO en VRF is besloten een brief te versturen naar het betrokken ministerie (Economische Zaken en Klimaat). Daarin staat o.a het verzoek om vergelijk aan het asbestprotocol ook een protocol te maken voor branden waarbij grote zonnepanelendaken betrokken zijn. Een risico dat steeds groter worden, mede door de energietransitie. Dhr Gebben stelt deze brief beschikbaar aan de collega's.

Dhr Stoel: zou het op prijs stellen als er stap kan worden gezet in de evaluatie van de vogelgriep. Dhr Kleinhuis neemt dit mee.

De voorzitter bedankt dhr Oosterman die na 16 jaar stopt als burgemeester van de gemeente Ooststellingwerf. De voorzitter refereert aan het feit dat dhr Oosterman de hele totstandkoming van de VRF heeft meegemaakt. Dhr Oosterman bevestigt dat hij de VRF vanaf het begin heeft meegemaakt. De gemeentelijke brandweer had zeker zijn charme, maar de professionaliteit is sterk toegenomen. Dhr Oosterman bedankt iedereen en geeft mee 'wees zuinig op het vrijwilligerskapitaal!'

De voorzitter sluit de vergadering om 16.00 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de bestuurscommissie Veiligheid van 6 oktober 2021

Voorzitter

Secretaris

S. van Haersma Buma

W.K. Kleinhuis